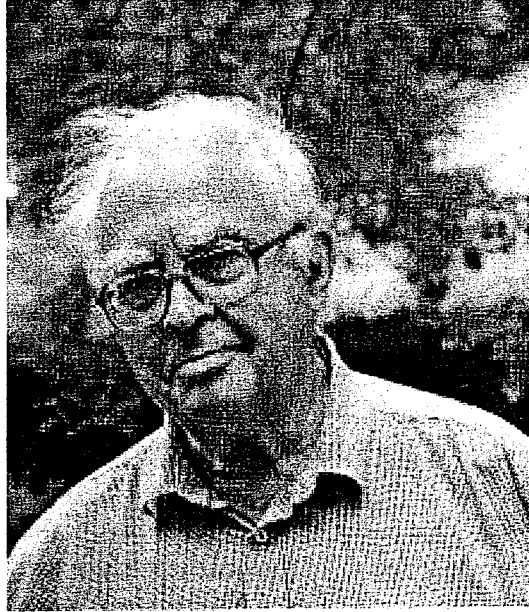

Prof. Dr. Gerhard Doerfer'in Doğumunun 80. Yılı ve Gerhard Doerfer Bibliyografyası

Mehmet Ölmez
(Tökyö/Ankara)

(*Central Asiatic Journal*'in 2000 yılı sayısından alınmıştır)

Göttingen Üniversitesi (Georg August Üniversitesi) emekli öğretim üyelerinden ordinaryüs profesör Gerhard Doerfer bu yılın 8 martında 80 yaşına bastı. 50 yıldan bu yana Türkoloji ve Altayistik konusunda çok sayıda makale, tanıtma ve kitabın yazarı olan Doerfer alana getirdiği yenilikler, “keşfettiği” diller ile de çok iyi tanınmaktadır.

Doerfer'in 80. doğum yılı dolayısıyla Göttingen'de küçük bir tören düzenlenmiş, ayrıca çalışmalarının yer aldığı bir de bibliyografya kitabı

hazırlanmıştır: *Schriftenverzeichnis Gerhard Doerfer*, zusammengestellt von Michael Knüppel, Pontus Verlag, Materialia Turcica, Beiheft 13, Göttingen 2000, 100 S.

Giriş, kısa özgeçmiş, kısaltmalar, tarih sırasına göre yayınlar, çeviriler, tanıtımlar, Doerfer'in çalışmalarının tanıtımları, Doerfer'in üniversitede verdiği dersler ve kişi adları dizininden oluşan çalışmanın ilk iki bölümü Almanca, Türkçe (Çev. A. H. Karaboya), İngilizce (Çev. J. Shepherd) ve Rusça (Çev. İ. Nevskaya) olarak düzenlenmiştir. Kitaptan öğrendiğimize göre *Moğolların Gizli Tarihininin Sözdizimi* ile doktorasını tamamlayan Doerfer bir süre sonra Mainz'ta, daha sonra da Göttingen'de çalışmaya başlamıştır. Bu süre içerisinde *Phundamenta*'nın her iki cildinde de çalışmış, yazılar yayımlamıştır. Doerfer'in Türkolojiye ve Altayistige katkıları, çalışmaları hemen her Türkologca belli ölçülerde bilinmektedir. Hatta değişik dönemlerde adına hazırlanan armağanlarda bibliyografyasına da yer verilmiştir. Ancak burada ilk kez sistemli bir şekilde çalışmaları bir arada verilmiş, üniversitede okuttuğu dersler yıllara göre sırasıyla listelenmiştir. Bu tür bibliyografyalara kitap olarak yayımlanmasa da Nicholas Poppe'nin çalışmalarını derleyen bibliyografya ile 1979'da yayımlanan *Karl Heinrich Menges Bibliographie*'yi (Harrassowitz, Wiesbaden 1979) örnek olarak gösterebiliriz.

Doerfer'in Türkiye'den çok sayıda öğrencisi olmuştur. Öğrencilerinden üçü İran'dan toplanan dil malzemeleri üzerine çalışmış, bu öğrencilerinden ikisi Horasan Türkçesi üzerine doktora tezi hazırlamıştır (Prof. Dr. M. Fuat Bozkurt, Doç. Dr. S. Tulu). Öğrencilerinden (Prof. Dr.) S. Tezcan ile İran'da dil araştırmalarına katılmış, birlikte Halaçça sözlük, Halaç folklorü kitaplarını hazırlamışlardır. Bunun dışında yüksek lisans ve doktora düzeyinde çok sayıda Türkiyeli öğrencisi olmuştur.

Bibliyografyada Doerfer'in kitap ya da makale düzeyinde 500'ün üzerinde çalışması yer almaktadır. Türkoloji'nin "olmazsa olmaz" diyebileceğimiz başyapıtlarından *Yeni Farsçada Türkçe ve Moğolca Öğeler*'in yazarı Doerfer'in çalışmalarına ulaşmak için elimizdeki derleme iyi bir kaynaktır. Kullananlara yararlı olması dileğiyle hazırlayıp yayımlayanları kutlamak isteriz.